

Sinn kommen zu bemerken, dass überall zum relativen Pronomen ein Causus von तनु ergänzt werden müsse, wenn nicht Chezy hier einen Missgriff gethan hätte. Er sagt: „Ce mot (होत्री) est un adjectiv féminin de la forme कर्त्री en concordance avec सृष्टिः.“ - Es folgen Kâtav. Scholien zu diesem Dist.: अत्र कालिदासकविः प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्याविष्मपरिसमाप्त्यर्थमिष्टदेवतानमस्कारपूर्वकमाशिषं प्रयुक्ते । या सृष्टिरित्यादि । ईशः शिवः अवतु इति संबन्धः । कीदृशः शिवः । प्रत्यक्षाभिरिन्द्रियग्राह्याभिरष्टमूर्तिसंपद्धिः प्रपन्नः उदेतः । कीदृश्यस्तनवः । या ऋष्टुर्ब्रह्मणाः आद्या प्रधाना (sic; vgl. die Anm. zu Amarak. III. 2. 6.) सृष्टिः । अनेन जलमयी तनुरुक्ता । अप एव ससर्गादाविति (Mânavaadh. I. 8.) स्मरणात् । या विधिहुतं विध्युक्तप्रकारेण हुतं हविः हव्यं वहति दधाति । देवतार्थमिति शेषः । देवेभ्यो हव्यं वहतीति श्रुतेः । अनेन अग्निमयी (vgl. Kumâras. I. 58.) तनुरुक्ता । या होत्री हवनशीला । अनेन दीक्षितमयी (in einer Inschrift bei Colebrooke, Misc. Ess. II. S. 252. wird Çiva क्षित्यादियज्ञमानान्तमूर्ति genannt) तनुरुक्ता । ये द्वे कालं विधत्तां (sic) . . . . दिवसरात्रि . . . . वत इत्यर्थः । अनेन दिवाकर्निशाकर्मय्यो तनु उक्ते । या श्रुतिविषयगुणा । अवपास्य विषयो ग्राह्यः शब्द इत्यर्थः । स एव गुणो (vgl. Kullûka zu Mânavaadh. I. 20.) यस्याः । सा तथोक्ता । विश्वं प्रपञ्चं व्याप्य स्थिता [vgl. den Segensspruch in Vikram., Lassen zu Hit. S. 23. Z. 7. und Westergaard u. d. W. S. 7)] । अनेनाकाशमयी तनुरुक्ता । या सर्वभूतप्रकृतिरिति (alle Handschriften haben वीज st. भूत) । सर्वभूतप्रकृतिमुपादानकारणमित्याहुः ब्रुवन्ति । अनेन पृथिवीमयी तनुरुक्ता । यया प्राणिनः जन्तवः प्राणावन्तः असुमन्तः । अनेन पत्रमानतनुरुक्ता । Anderwärts, wie Mâlav. Dist. 1. und Kumâras. IV. 76., wird gesagt, dass Çiva mit den acht Körpern das Weltall erhalte. Aus Wilson's vortrefflichen Werke „The Vishnu Purâna“ S. 58. ersehe ich, dass in diesem Purâna dieselben acht Körper als die acht Stationen der Rudra's, die dieses Purâna als acht Manifestationen von Rudra, einem Sohne des Brahman, darstellt, bezeichnet werden. S. 59. Anm. 4. a. a. O. bemerkt Wilson, dass der Vers, den Chezy auf dem Umschlag seiner Handschrift fand, aus dem Vishnup. sei. Er lautet:

जलं सूर्यो मही वह्निर्वायुराकाशमेव च ।

दीक्षितो ब्राह्मणः सोम इत्यष्टौ तनवः स्मृताः ॥

Auch Krishna's Natur wird Bhagavadg. VII. 4., auf welche Stelle Chezy verweist, als aus acht Körpern bestehend gedacht. Statt der Sonne, des Mondes und des Opferpriesters nennt der Gott indess das Manas, die Buddhi und den Ahankâra. - Der alte Weise Bhârata, dem die Erfindung der dramatischen Kunst zugeschrieben wird und dessen Vorschriften man hier und da bei den Rhetorikern und bei den Scholiasten zu den